

Úvod do matfyzáka

– jedna z mnoha verzí na Internetu, např.

<http://ja.web-tools.cz/matfyzak.html>

Úvod do matfyzáka	1
Co je to matfyzák	3
Zkusíme zkoušku	4
Výroková a predikátová logika.....	6
Bydlíš na koleji? Pánbůh s tebou!.....	8
Programování.....	11
Oddělení zmatků	13

Úvod do matfyzáka

Autorem je bývalý student MFF UK Petr T., jehož příjmení je známé, netuší se však, zda nechce raději zůstat v anonymitě. - autorské údaje nalezeny [zde](#).

Předtím, než se člověk stane matfyzákem, má dlouhé prázdniny.

Začátkem června složí maturitu, v půlce června přijímačky a pak už jen skládá ruce, nejčastěji do klína, když tam si nedosáhne, tak alespoň za záda. A tápe. Neví totiž, jestli už se matfyzákem stal, nebo to teprve přijde.

"Tatínku", ptá se maminky, "Kdy už budu matfyzák?" Nepozoruje na sobě žádné změny: co bylo předečím, si nepamatoval nikdy předtím, zrovna tak zapomínal, kam a proč jde, kde byl. Netuší totiž, že se už matfyzákem narodil.

Ale prázdniny nemíval dlouhé vždycky. To bylo ještě v dávných, předávných dobách, kdy na stromech rostlo totalitní listí (na jehličnanech byste ještě našli totalitní jehlice, poznají se podle toho, že jsou tmavější a uhýbají doleva), řekami proudila totalitní voda, kde vodičky ve vazbě s kyslíkem sice svíraly správný úhel 120° , ale oba byly více vlevo. A povinně se chodilo vlevo, chci říct jezdilo na chmel, kde se konalo první vzájemné seznámení matfyzáků a kde si všichni zúčastnění uvědomili, že se opravdu sešli a že tak budou na svém místě. Je jasné, že se nedůsledným výběrovým řízením do jejich řad občas dostanou i simulanti, kteří matfyzáctví pouze předstírají, ale na ně spolehlivě platí první semestr a patřičná zkouška podle oboru. Někteří už odcházejí v průběhu prvních měsíců se zklamáním, že naopak oni naletěli a tento fakt dokumentují inzeráty na nástěnkách, které z řady uniformních koupí a prodejů skript analýzy, agebry, svatého písma a biblických slovníků (někteří jsou totiž nejen matfyzáci, ale i věřící) hlásají: Prodám všechno, značka končím.

Ale zpět k chmelu. U matfyzáků bývá problematický počet potřebných studentů, neboť je známa jejich vrozená nešikovnost a tím i vysoký úbytek pracovníků. V průměru to bývá 20 a v úrodných letech až 30 procent. Nejběžnější zranění: Pojd', dáme páku - komplikovaná zlomenina předloktí; pravidelná koupel - otřes mozku, zlomeniny nosu; stříhání nehtů -

hluboké střížné rány; fotbal - prokopnuté břicho; softbal - tento sport byl matfyzákům zakázán; volejbal - zlomeniny prstů a četná poranění v obličeji od různých srážek; celkové zohavení od průjezdu česačkou, častokrát doplňované ještě absolvováním sušičky. Nejsou však ojedinělé případy i hromadných zranění, zvláště když jsou studenti nuceni si na pokojích sami topit. Minulý rok tuto škálu bohužel doplnila ještě událost, která se doposud matfyzáckým zájezdům vyhýbala. A to znásilnění. Kolega Václav Černý se nedokázal ubránit dvěma podnapilým vojákům základní služby.

Další zastávkou je tzv. přípravné soustředění na Albeři, kde se tělesná zdatnost testuje u zbylých studentů, ale hlavně se zde koná duševní příprava. K té patří i test IQ. Protože matfyzáci dosahují vysokých čísel a normální testy dokáží měřit jen do 140, musí být doplňovány ještě doplňujícími testy. Kolega Velešík protočil i ty, takže jeho skutečné IQ se doposud nepodařilo zjistit.

První, s kým jsme se ve škole seznámili, byla vedoucí pracovnice studijního oddělení. Asi už předem věděla, s kým má tu čest, protože všechny formuláře a papíry nám dopodrobna popsala, ukázala, které dva rohy mají být dole a které nahoře, a prosila nás, abychom se přemohli a všichni psali zleva doprava, že formuláře pro jiné směry bohužel nemá k dispozici. Vyplňování indexu bylo zvláštní kapitolou. Zde se opravdu vyřádila, ale asi postupovala příliš rychle, neboť i já jsem zaváhal a na místo označené jako úřední podpis jsem se podepsal. Jí to ani nevyvedlo z míry, jen polohlasem pronesla: "Ale tam se měl podepsat děkan!" A taky se tam vešel.

První, co se matfyzák naučí, je cestovat. Matematicko-fyzikální fakulta totiž sídlí na čtyřech různých místech Prahy. Tato místa jsou od sebe značně vzdálena, přesuny jsou dlouhodobé a komplikované mnoha přestupy. Kromě toho na matfyzáka číhá mnohde nebezpečí.

Každý den ráno matfyzáci opouštějí kolej a rozjíždějí se na různé strany. Do prodejny šachové literatury, do prodejny šachových figurek, do prodejny šachovnic a i do jiných prodejen určených pro matfyzáky. Občas někdo jede i do školy.

1. etapa - nastoupit do správného dopravního prostředku, neboli nekřič hop, dokud nepřeskočíš. Autobusy a tramvaje v okolí koleje bývají plné matfyzáků, kteří náhle probuzení z rozjímání se nestačí divit svým očím (stále si je trou límcem u košile, protože kapesník mají kolem krku - do šály se totiž ráno omylem vysmrkali), neboť tato tramvaj ještě včera jezdila úplně jinudy a.. byla to opravdu tato tramvaj? Ale spousta jich vůbec neodjede, mnozí omylem nastoupí třeba do telefonní budky a ještě křičí do sluchátka: "Prosím vás, postupte si!", nebo se jim stávají osudné různé předměty, jako sloup, schody, jedoucí, ba i stojící auto nebo jiný matfyzák.

2. etapa - včas vystoupit, neboli křičet hop se vůbec nevyplácí. Na nástěnce děkanátu visí seznam posluchačů, kteří nezvládli tuto etapu a dosud nenašli cestu zpátky. Jednou začas přiváží hlídky policie skupiny sešlých studentů z Hloubětína, Nuslí a Zbraslavi, kde se ztratili při hledání koleje. Často se totiž stává, že usnutí přednáškou nastoupí do tramvaje jedoucí opačným směrem a ještě podle zvyku jedou dvě stanice autobusem s číslem podobným 112ce.

Naše fakulta vznikla relativně nedávno. Bylo to v roce 52, kdy tehdejší profesor matematiky na Přírodovědecké fakultě UK Vojtěch Jarník matematickou indukcí dokázal vznik Lenina z opice, pročež byl ideologickou komisí vyloučen z fakulty. Vylezl po schodech z Albertova na Karlov a zde založil Matematicko-fyzikální fakultu a zvolil se děkanem. Její budovy od té

doby značně zestárly. Ale na druhé straně mají historickou cenu. A to je dost málo, co nám kromě špatné akustiky a trvalého kamenného klimatu můžou poskytnout.

Představte si letní den, vysoké denní i noční teploty, obyvatelé Prahy lehce oblečení, jen matfyzáci s sebou na Malou Stranu vezou objemná zavazadla vyplněná teplými oděvy, aby mohli, jen co za nimi zaklapnou dveře budovy, na sebe navléci několik vrstev svršků, kvůli prochladnutí od nohou, kolen, no a dalších neméně významných orgánů matfyzáka.

Co je to matfyzák

Matfyzák se na první pohled neliší od ostatních lidí. Má hlavu normální velikosti, - jednu, dvě podobné oči, něco kolem dvaatřiceti zubů, dohromady 20 prstů celkem rovnoměrně rozmístěných po těle, myje si nohy a pravidelně chodí na stolic. Ale už při bližším zkoumání můžete přijít na různé odlišnosti. Nejenomže je stále zahloubán do nějakého problému, ale on o ničem jiném nemluví. Občas to dojde tak daleko, že dotyčný klepe na dveře, když vychází na chodbu nebo po mytí rukou, když zavírá teplou vodu, se polohlasem rozloučí. Nikde nemá stání, stále někam pospíchá - v tom se ještě tolik neliší, ale on tam většinou nedojde, a když si náhodou vzpomene, kam šel, přijde pozdě, ale ani se nesvléká, protože během hodiny zase odchází. Tak se pozná správná matfyzácká přednáška. Každou chvíli někdo vstoupí, sedne si do prázdné lavice, během pěti minut se lavice zaplní, ale dveře ani nestačí zaklapnout, protože si je příchozí podávají s odcházejícími, a tak se prázdné lavice chaoticky stěhují po učebně. Někdy se i jedna dostane do cyklu vícekrát.

Přednášející si této migrace nevšímají a snaží se mluvit hlasitě, aby přehlušili monotónní koncert Brana: "Vrz, buch, vrz, buch..." Někdy se otevrou dveře a vběhne někdo ze zaměstnanců. Přednášející upustí křídlo, "Hned jsem zpátky!", křičí už na odchodu a s rukama na prsou vyběhne ven. Jaké je pak jeho překvapení, když po pěti minutách kouká na úplně jiné tváře. Zmaten se zadívá na tabuli, kde v nejsvrchnější vrstvě je nedokončená věta nesoucí jasně jeho rukopis. Už s klidem sebere křídlo, dopisuje větu a nahlas, aby mu bylo rozumět i přes zvukovou kulisu ode dveří, zopakuje, co zatím neřekl.

Někdy je klidný chod přednášky narušen ještě před vrznutím kliky hlasitým heknutím a dutými údery ve stejném počtu a pořadí, jako je schodů ke dveřím. Pravidelně, asi s desetinným zpožděním, se ozve stejná posloupnost zvuků, ale v jiném odstínu; matfyzáky lze totiž rozdělit na 2 základní skupiny: skupinu s diplomatickým kufříkem a skupinu s tzv. jednoduchým vybavením: kapesník, plnicí pero, tramvajenka, zmizík, dvojlist linkovaného papíru zasunutého do děrného štítku, který je slepen do ruličky a studenti alternující v první lavici za přednášek doktora Kryla nosí i centrofix fialové barvy, aby si Kryl měl čím opravovat chyby v přednáškách promítaných z meotaru. Druhá skupina je mobilnější, v průměru stihne více přednášek v témže čase, občas i jednu vícekrát, to když dotyčný zapomene, že zde už byl.

Jedinou výjimkou jsou přednášky docenta Pultra, který dopravní ruch rázně zatrhl. Nové příchozí vpouští najednou čtvrt hodiny po začátku a zmešká-li někdo i tuto možnost, nemá prakticky už šanci. Ale po dvou týdnech matematické mozky zvládly i tuto překážku. Všichni přijdou na její začátek a pak v pečlivě nacvičeném pořadí odcházejí. Tady je Pultr bezmocný.

Docela zajímavý byl jeho konflikt s prváky, když suploval diskrétní matematiku. Suchým hadrem rozmazal po tabuli předchozí přednášku a chtěl začít, ale otevřely se dveře a vešel opozdilec, za kterým se v zákrytu krčila celá fronta mých kolegů, kteří velmi dobře věděli, co

asi bude následovat. Ne však spozdílý prvák. Drze kráčel ode dveří po schodech vzhůru a směle hleděl Pultrovi do levého oka. Snažil se obsloužit i pravé, ale nebylo to v jeho silách.

"Nevím, jak doktor Kučera, ale já mám určitou zásadu", překvapil ho Pultr, "počkejte venku!"

Prvák zavřel pusy, položil obě nohy na zem a zatlačil zástup zpět za dveře. Soused nechápavě mrkal v tříčtvrtečním taktu a tůkal si na čelo. Po chvíli mu došlo, že zapomněl položit pero a chytil se za hlavu, takže si inkoust ještě rozmazal po celém obličejí.

Ale to nebylo všechno, tím to teprve začalo. Prvních deset minut se Pultr držel na uzdě. Hlasivky si teprve rozsvičoval. Formuloval větu, že každá hra s plnou informací (to znamená, že soupeři před sebou nemohou nic skrývat) má neprohrávající strategii a snažil se nám to dokumentovat na jednoduchém příkladu, na hře, která se jmenuje Nim - dva soupeři střídavě umazávají ze sloupečků čárky. Abychom měli úplný obraz o průběhu hry, Pultr počárkoval celou tabuli a ještě zeď vedle a pak už jen plánovitě umazával a oba hráče dokonale simuloval. Chvilí se tvářil jako jeden hráč a chvilí jako druhý a pro krátkozraké toto rozlišení doplňoval ještě hlasovou modulací. To zatím nechávalo prváky klidné. Někteří se nevázaně bavili, a jen malo studentů ho opravdu sledovalo. Pultr se však mezitím dostal do finišu: "A co když smažu celé todleto?", řekl hráč jedna, vzal hadr a hodnou chvíli dováděl po tabuli. To byla chvíle napětí, kdy se zdálo, že přeci jenom vyhraje. Ale hráč dvě už znal odpověď, která měla rázem ujasnit výsledek: "Ha háá!", náhle zaječel Pultr, "To nám nevádí, my smažeme todle!" Posluchárnou otrásl leknutí. Trojice ze zadní lavice chvatně otevřela okno a ještě ho za sebou zavřela. Soused jen hlasitě polkl a zneklidněn se zadíval na prázdné ruce, kterými si doteď přidržoval pero u pusy. Pavel Käss se probudil, zamumlal: "Já nespím!", zvedl propisku a znovu opsal celou tabuli. I se siluetou Pultra, který mu část tabule zakrýval. Frolík sedící přede mnou do toho hlasitě funěl a koulel hlavou na všechny strany. Pak se s beznadějí v očích otočil dozadu. Měl zastrčený prst v nose; až po zápěstí, protože mu druhou dírkou zase koukal ven.

Mezitím se ze všech stran ozývalo nesnesitelné hýkání, jak se ostatní prváci snažili napodobit Pultrův přechod do fistule a zpátky. Toto se stalo osudné třeba Davidu Vlkovi, který už bohužel jinak nepromluví. A do toho vstoupil zástup opozdílů. Pultr se na ně zle díval: pravým obočím se mračil a levé výhrůžně pozvedával. Později ještě přidal koulení očima - každým jiným směrem, ale nikoho tím nezastrašil, protože kdo vydržel pohled na Rence, ten už se něčeho hned tak nelekne. Ke konci hodiny už Pultr slábnul, přestal být agresivní k příchozím a posléze si jich přestal všimnout vůbec.

Pět minut před koncem však rozrazil dveře dlouhovlasý prvák. Pultr přerušil již beztak zmatený výklad, zastoupil mu cestu a na vše se důkladně vyzpál:

"Co tu chcete?"

"Já jsem přišel na diskrétku, jsem tu snad špatně?", snažil se přes zábradlí nahlédnout do učebny.

"Ale ta za pět minut skončí!", nedal se Pultr.

"To nevádí, i to stačí!"

"A nechtěl byste raději počkat venku?", loudil Pultr.

"Kdepak, tady zůstanu!", zklamal ho prvák, kolébavým krokem se odpotácel do poslední lavice a vytáhl noviny.

Zkusíme zkoušku

Všechny vnější výše zmíněné odlišnosti (v odborném jazyce se ujal termín mišuge) mají hlubší opodstatnění. Málokdo ví, že matfyzák - odborně Homo Sapiens Matfyzákis se od normálního člověka - Homo Sapiens Sapiens v lecčems liší. Pokusy v genetickém ústavu v Jaslovských Bohunicích, nositele vyznamenání Zásluhy o výstavbu a Řádu práce, bylo prokázáno, že matfyzák je po Pythecantropovi druhou slepou vývojovou větví. To je dáno sadou jeho chromozómů. Na rozdíl od člověka, který má chromozómy X a Y, má matfyzák X a Z, takže tím je způsobena jeho sterilita a je tak odsouzen k postupné degeneraci. Druhou odlišnost ve stavbě najdeme v paměti. Postupným vývojem došlo k tomu, že paměť matfyzáka funguje stejně jako paměť počítače - skládá se ze dvou částí: Paměť ROM, paměť stálá, do které se nedá zapisovat. Zde má matfyzák uloženu základní sadu znaků, výrobní číslo, tedy rodné číslo, 8192 základních slov rodného jazyka a všechna pravidla pro výpočet diferenciálních rovnic. Zbytek tvoří paměť RAM, jejíž obsah je u počítačů pravidelně obnovován, tzv. refresh. Bohužel následkem úplné izolovanosti v prvobytně pospolné společnosti a špatným hlediskem přirozeného výběru (matfyzáci se orientovali spíše na matematicky nadané, než na silné a zdravé jedince) došlo k postupné degeneraci a poruchám výše zmíněného refreshu. Po rozpuštění prvobytně pospolné společnosti se začaly projevat následky. Novopečení otrokáři si nedokázali zapamatovat své otroky a otroci, kteří byli vydraženi v rozbíhající se privatizaci, ztráceli přehled o svých majitelích. Ale tím postup degenerace nebyl zcela u konce. Období feudalismu ještě více prohloubilo patologické změny v činnosti paměti, takže u současného matfyzáka v rozvinuté, popř. rozvojové kapitalistické vlasti se vlivem neúplného refreshu obsah paměti RAM po dvou dnech takřka úplně ztrácí.

Teď když toto víme, dokážeme si vysvětlit spoustu předtím přinejmenším záhadných věcí. Celkem nikoho v zásadě nepřekvapilo, že matfyzáci s přehledem dokáží řešit složité diferenciální rovnice, aniž by je to předtím někdo učil. Ale jiné situace: Proč matfyzáci po příjezdu domů se vždy znovu seznamují s celou svou rodinou? Proč se z místnosti, kde si matfyzák dává koupel (většinou to bývá koupelna, ale u matfyzáků nejsou vyloučeny i místnosti jiné) pravidelně ozývají výkřiky překvapení a obdivu? A jistě sami přijdete na spoustu dalších příkladů.

Za všechny ostatní bych uvedl ještě pravidelný obrázek z vrátnice koleje: Neděle, pozdě večer, student s batohem na zádech se spolu s vrátnou sklání nad tlustým sešitem, najednou se student uhodí do čela a vykřikne: "Ano, to je ten pokoj!", poděkuje a chce odejít, ale vrátná: "Počkejte, tak se napište do knihy návštěv!" "Ale já nejsem návštěva," pohorší se student a ukáže jí kolejenku. Ale to se zase uhodí do čela vrátná, jenomže jiným způsobem: "Tak co tady sak ra šaškuje, vždyť ho tam máte napsaný!" "A jo!", valí matfyzák oči na velké číslo svého pokoje.

Z čehož všeho vyplývá, že učit se ke zkoušce více jak dva dny nemá prakticky žádný význam. Takže matfyzák celý semestr odpočívá, pak přijde zkouškové období, spolu s ostatními si rozplánuje předměty, aby se u všech vystřídal sešit pilnějšího kolegy, který zatím chodil na přednášky a vykonával podrobný zápis, a podle tohoto plánu pak chodí na zkoušky.

Odvážnější, např. Velešík, se učí jen noc před zkouškou, látku si dvakrát přečtou, tedy pokud to stihnou. Velešíkovi se dokonce stalo, že přednášky z Teorie automatů a jazyků celé nedočel a ještě přišel pozdě na zkoušku. Neztrácel však hlavu, omluvil se, že přijde až za chvíli. Kučera tedy souhlasil: "To vypadá, jako by jste si to chtěl ještě dočíst!" Netušil, že není daleko od pravdy.

Kdežto ostatní studenti jsou vesměs pilní. Spíš se chodí přepsat na jiný termín, než aby přišli s neúplnými znalostmi.

Samotné zkoušky pak mívají převážně uniformní průběh. V zásadě je lze dělit podle několika hledisek: Podle komunikace rozeznáváme typ obecný, typ Peterka a typ Pultr. Obecně to vypadá asi následovně. Zkoušející simultánně obsluhuje něco kolem šesti studentů v různých stádiích rozkladu. Těm co už uzráli, zapisuje známku a vede závěrečnou řeč. Většinou se nevyhazuje, zkoušený k této alternativě dospěje posléze sám a o čtyřku se převážně prosí. Zkoušející zadá téma, zkoušený popíše několik papírů a pak se oba předhánějí, kdo to rychleji přečte. Student se snaží co nejrychleji projet místa, ve kterých nemá jistotu. S vysokou frekvencí střídá před pedagogem papíry a chaoticky v nich ukazuje prstem.

Naprotitomu u Pultra panuje naprosté ticho, které ruší jen nervózní šustění papírů a pronikavý Pultrův hlas. Komunikace s ním probíhá jen písemně. Položí otázku, nato zachrastí pero, pak je chvíli pauza, ve které Pultr luští právě vzniklé klikyháky.

Kdežto Peterka téměř vůbec nemluví. Nově příchozímu prstem ukáže krabici od počítačového papíru s nastříhanými proužky s otázkami a volnou židli. Při tom všem totiž poslouchá napínavé vyprávění o mikroprocesorech a mlčky dává signály: 1) to nechci slyšet. 2) to chci slyšet ještě jednou. Některé partie má zvlášť oblíbeny a přijde-li někdo s příjemným hlasem, musí je vyprávět až do ochraptění. A třetí signál hojně používaný i u ostatních pedagogů - už toho bylo dost, dejte mi index. U Peterky dvojku dostane jen ten, kdo koktá nebo nejméně třikrát v těsném sledu zopakuje, že nic neumí, a doloží to minutou mlčení.

Zvláštní jsou zkoušky též u obou Kučerů. Lud'a, z katedry aplikované matematiky nechává studenty si známku vysedět. Pečlivě prohlédne jeho práci, někam ukáže prstem a praví: "Tady se mi to nelíbí" a jde pryč. Pokud student přijde na to, co se mu tam nelíbí, jde domů. Takže sedět na zkoušce u Ludi lze od hodiny až do čtyřech a více.

Kučera Antonín, z katedry kybernetiky a informatiky, naprotitomu zkoušky nebere příliš vážně. Termíny žádné nevypisuje: "Když jsem tam, zkouším." Přesto na naše naléhání vysypal řadu dat, kdy nás bude určitě očekávat. Pilnější studenti si chtěli rovnou zapsat, ale on je zaplašil, že termíny známe, ať každý přijde, kdy se mu to bude hodit. Tu se ozvaly hlasy, co se stane, když přijde hodně lidí, to nás pošle domů, či co? "No kolik vás je, šedesát? Já 30 lidí za den zvládnou!"

V době zkoušení lze potkat po chodbách studenty, kteří o sobě prohlašují, že jsou zrovna zkoušeni, někde se zasekli, nevědí, jak dál, Kučera je milostivě uvolnil, aby se prošli, že na to třeba přijdou, a tak na každém známém i neznámém loudí vědomosti, aby se hned mohli vrátit zpátky a hrdě o sobě prohlašovat: "Jen jsem udělal pár kroků, už mi to bylo jasné."

Výroková a predikátová logika

Další zajímavou osobností je Petr Štěpánek. Jeho přítomnost se většinou nikde neutají. Dokonce i u učebna, ve které přednášel, se dá jednoduše poznat i několik dní poté. Hned druhou přednášku se i před námi ukázal v celé své kráse. Teď asi čekáte, co před námi ukázal. Nic příkladného.

Už při vstupu do budovy nás přes nos praštil těžký štiplavý dým, který stále houstl a houstl, že na schodišti jsme ztěží rozeznávali schody. Až ve druhém patře jsme dohnali Štěpánka, který

přikryt černou kšiltovkou vypouštěl koutkem smradlavá oblaka a pomalu se šinul vzhůru. Zavřeli jsme se do třídy, aby na nás kouř nemohl, ale za chvíli vešel Štěpánek, postavil se k tabuli, vydechl, a když zas bylo vidět, pronesl svým tichým chraptivým hlasem: "V budově školy je zakázáno kouřit. Já to vím, ale mám nepřekonatelné nutkání. Takže komu z vás sedících v první lavici vadí kouř, sedněte si prosím dozadu." A začal přednášet.

Chvílemi mu nebylo ani rozumět, to když se zrovna nenamáhal vyndat doutník z úst, kromě toho, že se optické vlastnosti vzduchu stále měnily k horšímu.

Když zpopelnil i brčko doutníku, všichni jsme si oddechli. Dokonce i soused, který už asi čtvrt hodiny nepsal, jen vydával příšerné dávivé zvuky a ve smrtelných křečích se zalamoval na židli a v pravidelných intervalech mlátil čelem do stolu, takže nebyl slyšet výklad. Z okolí se ozýval nervózní sykot, ten však nepomáhal, protože soused dál štípal stůl. Tak i on náhle přestal a šťasten se sesul na podlahu. Ale Štěpánek dlouho neotálel, vytáhl stříbrný zapalovač, nový doutník, c chvíli ho nahříval a pak vše začalo znovu.

Na konci přednášky zrakově slabší jedinci nedohlédli ani do sešitu (krátkozrací odhazovali brýle s komentářem, že darmo visí na nose), jen jsme slyšeli, jak Štěpánek poděkoval za pozornost a jak vrzly dveře.

"To se mu to chodí, když je na to zvyklej!", ozvalo se zleva a vzápětí nato dotyčný převrhl stůl. "Počkejte, otevřeme okno!", řekl jiný hlas a skutečně bylo slyšet, jak otvírá okno. "Radši dvě!", promluvil někdo dva metry ode mne, ale nejspíš už ho otevřít nestihl, protože nejdříve zakopl o židli a pak mi zmizel z dohledu za doprovodu řinčení skla. Od té chvíle se nikdo neodvážil ani pohnout. Ve všech směrech jsme tušili něco nebezpečného. A kromě toho se ze všech stran ozývalo těžké kašlání a co chvíli cosi plesklo o podlahu, takže jsme se nemohli ani navzájem dorozumět. Konečně jsem nahmatal zeď a plazil se ke dveřím, zde se už vytvořil řetěz a studenti spojenými silami překonávali příkré schodiště ke dveřím.

Více než logice jsme se některé hodiny věnovali historii. Jednu přednášku věnoval Němcům. Vyprávěl nám o jejich nátuře. Začal od lesa: Ve Francii v dávných dobách, kdy se ještě psalo inkoustem a na každé lavici byl kalamář a husí brk, aby studenti měli čím psát, přednášel na univerzitě stařícký profesor, který se stále pletl, až jednomu studentovi došla trpělivost, vstal a hodil po něm kalamář. Netrefil ho, inkoust se roztekl po tabuli a chudák profesor se zhroutil. Ovšem ve Vídni to došlo mnohem dál. V podobné situaci student vystoupil do uličky, vytáhl revolver a tentokrát se trefil.

Jiný příklad: V době renesance se Němci, nikdo neví, co je to popadlo, začali cítit předurčení k tomu, aby pokračovali v odkazu antiky. Rekonstruovali latinu, takže latina, která se dnes používá, je vlastně dílem německých osvícenců. Jenomže problém byl s výslovností, ta se ani nemohla dochovat. Ale oni se i s tím vypořádali, takže nynější latinská výslovnost pochází z Německa. Dále Štěpánek pokračoval už v současnosti. Jeho tchán profesor medicíny měl jet na sympóziu do Itálie, kolébky latiny, a tak si začátek svého projevu připravil v latině. Ale co se nestalo, místo potlesku sklidil akorát smích a ještě si ho italsí kolegové dobírali, že proč tak šíšlá?

Jiná přednáška byla věnována sendvičům. Prý mu jakási mezinárodní společnost se sídlem v Dánsku pro pomoc rozvojovým zemím nabídla pro několik studentů pobyt spojený s výukou v některých oblastech. Ale pak z toho vyplynulo, že byl projekt zamýšlen pro africké země a program obsahuje dánské účetnictví a podobné věci. Slušně tedy nabídku odmítl, ale byl mu

nabídnut jiný, už lákavější program. Ale abych nepředbíhal. Štěpánek přišel do třídy, vyndal doutník z úst a pravil: "Víš někdo, co je to sendvičový semestr?"

Dlouho se nic nedělo, a tak se ptal dál: "Víš někdo, co je to sendvič? ...tady už to slyším... Prosím vás, sendvič vypadá takhle:" a na tabuli nakreslil půdorys, bokorys a řez sendvičem: "Tudle je chleba, tudle sýr a tady je zase chleba. Víš někdo, jak vzniknul sendvič? Ne, za to Edison nemůže, prosím vás, to byl v Anglii lord Sandvich a ten propadl hře v bridž. Víš někdo, co je to bridž? ...

Tak ten lord Sandvich nutil své služebnictvo, aby s ním celý den hrálo bridž. Samozřejmě, že hráči museli někdy jíst. Ale že lord nechtěl kvůli tomu hru přerušovat, nechával jídlo podávat při hře. Kdo však hraje karty, ví, že se nesmí zamstit, ani jinak zašpinit. A tak lord nechával všechno jídlo balit do chlebů.

No a podobně vypadá i sendvičový semestr. Trochu teorie, pak praxe a zase trochu teorie."

Smazal popisy chlebů a sýru a nahradil je teorií a praxí a pomalu přešel k výše zmíněnému telefonátu.

Bydlíš na koleji? Pánbůh s tebou!

Každý z nás má své stálé či přechodné bydliště, kde na něj čeká postel, v bohatších rodinách i peřina s polštářem. Například kolega Kubát, aby netrpěl depresemi, že je z chudé jihomoravské vísky, si každoročně přináší s sebou na kolej svou vlastní duchnu, aby se pak mohl před ostatními vytahovat, že on má peřiny dvě, a každý večer si hází kovovou desetikorunou, pod kterou si schová pravou nohu a pod kterou levou, na rozdíl od těch, co o svou jedinou přikrývku přišli někde v průběhu stávky a na noc se teď přikrývají deseti otevřenými sešity z analýzy.

Její stavbě už dávno prošla garanční lhůta, a tak se podle toho chová. Některá okna nejdou zavřít, jiná i po zavření zůstávají stále otevřená. Zbylá okna jsou uměle udržována v zavřeném stavu dlouhými hřeby. Ústřední topení je na tom obdobně. Aby nezarezly roury, je teplo dodáváno trvale, takže pokoje se značně liší průměrnou teplotou podle počtu nezavřených oken a polohy ураženého kohoutu.

Ale jinak ostatní zařízení je zcela uzpůsobeno matfyzákům. Dveře jsou označeny štítky "TAM" a "SEM", aby byl minimalizován počet neúspěšných pokusů při jejich používání. Hlavním dveřím dominuje nápis: "Nenechal jsi klíč v zámku?" a jednoduchý náčrt s vysvětlením, co je to zámek. Na záchodě najdete poučení: "Pokud tu nejsi omylem, nezapomeň spláchnout!" a ledničku zdobí: "Vstupujte jednotlivě."

Kromě matfyzáků žijí na koleji i jiná zvířátka. Sice nejsou pěstována plánovitě jako třeba na koleji přírodovědců, zato je s nimi větší sranda. K životu na koleji patří pravidelné hony. Podnikaví studenti prodávají i lovecké soupravy: 2 pastičky na myši, 15 molových kuliček, prášek na mravence, láhev na šváby, kapesní lupu, píšťalku na svolávání poplachu a pět centimetrů krejčovského metru na měření úlovků.

Hromadné akce jsou pod vedením zkušených lovců, kteří jsou obeznámeni se zvyky lovné zvěře a mají vynikající výsledky.

Předávání pokojů bývá každoročním vyvrcholením sezóny, neboli zlatým hřebem zdejšího pobytu. Pověřený pracovník pečlivě prošmejdí celou buňku, a to by v tom byl čert, aby se nenašlo něco, na čem by se dalo inkasovat. Nezkušení prváci naletí téměř na každou ptákovinu.

"Tady je otlučený dřez!"

"To máme zapsané! Tady, otlučený dřez."

"No dobrá, co by tak ještě... á tady, odřený stůl!"

"Taky máme!"

"A co fleky na zdi? Ty nemáte zapsaný!"

"Ale ty jsme přece nemohli udělat, to vzniklo při malování!"

"Já vám to věřím, ale nemáte to zapsaný. Celá místnost stojí vymalovat 350 korun, zeď... kolik máte?"

"Málo!"

"Máte 150?"

"Jenom stovku!"

"Tak za sto!"

A nezkušený prvák vydražil stejnou zeď, za kterou se platilo i před rokem, dvěma... atd.

Kdežto kolega Smejkal ví, co napsat:

"Fleky na zdi!"

"Počkejte, jaký fleky?"

"No tady všechny! Já to psal preventivně!"

"Jo tak preventivně! Ale támhleten flek tady určitě nebyl!"

"Ale byl, já jsem ho teď neviděl!" a i kolega Smejkal má problémy.

Studenti se do svých pokojů dopravují většinou výtahy. Pro dvacet čtyři pokojů mají k dispozici čtyři výtahy rozmístěné po patře tak, aby se nedaly přivolat všechny najednou. Ale skutečnost je jiná. Student zamkne pokoj, oběhne celé patro, pro jistotu namačká všechna tlačítka a systematicky výtahy obíhá. Takto to udělá každý. Cesta výtahem je ještě náročnější. Výtah jen popojíždí a stále zavírá a otvírá dveře. Takže sklerotický matfyzák půlku svého studia stráví ve výtahu.

Mezi nimi má zvláštní postavení tzv. rychlovýtah. Ten staví jen v patrech od desítky nahoru, ale poněkud zvláštním způsobem. Občas se stane, že když vystupuje první, zarazí se ve dveřích s výrazem, jako by nastoupil do špatného vlaku, odplivne si, utrousí: "Zase přeje!" a zhnusen zamíří ke schodišti. Ostatní osazenstvo výtahu se vykloní ven, poulí oči na číslo podlaží a s odporem odfrkává. Pak se ozve souběžné dutě znějící pleskání, to jak se všichni v těsném sledu za sebou uhodí do čela. Potom se nahnou k tlačítkům a během několika sekund svítí celý sloupec. Do toho a do zvuku zavírajících se dveří vykřikne ten, co chtěl jet jen o patro výš: "Počkejte, já jsem měl vystoupit!"

Ale ne vždycky výtahy jezdí. Málokdy se stane, že jezdí všechny. Kdežto opačný stav je poměrně častý. Už jenom pomýšlení na takovou situaci nahání hrůzu a kdo ví, co ještě. To se pak jindy osířelá schodiště stávají hlavní dopravní tepnou. Severní schodiště bývá zpravidla určeno na sestup. Tam vládne optimistická nálada. Sestupující ještě nevědí, že se budou stejnou cestou zanedlouho vracet pro tramvajenku, pak pro sešit a k polednímu ještě pro lístek na oběd. Zato uživatelé jižního schodiště to už vědí, těžce oddychují a není jim příliš do řeči.

Další oblastí matfyzáckého života je telefonování. Každý matfyzák pozná telefon a umí ho používat. Po každé přednášce se vytvoří před přístrojem obrovská fronta a všichni si chtějí, naddrženi dlouhou abstinencí, vychutnat slasti této nádherné činnosti, která je skoro všude dostupná a jen za korunu.

Ve frontě si navzájem vyměňují zkušenosti ze svých hovorů a krátí si tak dlouhou chvíli ve frontě. Taková fronta by mohla leckoho odradit, ale postupuje celkem rychle. Nejen proto, že někteří stojící, kteří si nedostatečně opakovali účel stání, zapomenou, co tu chtěli, a odcházejí, ale studenti si často chodí jen ohmatat sluchátko nebo si zatočit číselníkem a pak nadšení poslouchají, jak vrčí. Častěji se odváží i sluchátko sejmout a plni napětí si ho opatrně přiloží k uchu a potom s blaženým úsměvem dychtivě naslouchají přerušovanému tónu. To však jsou jen ti, kteří už protelefonovali své měsíční kapesné. Existují i takoví náruživci, kteří se vzdávají i jídla v menze ve prospěch telefonování.

Kolejáci celé hodiny prosedí u telefonu a navzájem se obšťastňují hovory. Telefony jsou nevhodně umístěny v úzké chodbě k záchodu vedle umyvadla, takže všichni čtyři obyvatelé buňky se tísní kolem, navzájem si berou sluchátko a plácají se přes ruce. Někdy vytáčejí čísla nazdařbůh a plni očekávání se snaží co nejvíce zaslechnout z druhého konce. Červeně mají označena v telefonním seznamu čísla kolejní rady, vrátnice, menzy a pokojů studentů pedagogiky, kteří jsou přízemní lidé, nesnáší telefonování, sprostě nadávají a tudíž vytáčení těchto čísel jen kazí náladu.

Zato zavolat na matfyzácký pokoj je požitek. Volaný nechá přístroj chvíli vyzvánět, aby ve volajícím vystupňoval napětí, pak pomalu sluchátko zvedne a přívětivým hlasem praví: "Haló?" Na to volající čeká. Už nevydrží napětí, rychle si přehodí sluchátko ke druhému uchu, nedoslýchaví zastrčí naslouchátko do druhého ucha, a nervózně si několikrát poposadí brýle; studenti bez brýlí aspoň nervózně zatřukají slepeckou holí. A pozdrav opětuje: "Haló!" Následuje krátká pauza, kdy volající i volaný prožívají navázaný kontakt. Pak svorně zafuní a oba s uspokojením sluchátko položí.

Dříve býval telefon i v každém výtahu. To studenti neztráceli čas a telefonovali i cestou výtahem. Většinou první telefonoval a ostatní oddaně naslouchali. Mnohdy byl hovor tak napínavý, že telefonující odmítal vystoupit, zastavil výtah a pokračoval v hovoru. Takže výtahové telefony podléhaly značnému opotřebení. Prohmatané sluchátko, utočený číselník... No prostě závada na závadu. Jenomže studenti pak odmítali výtahy s nefungujícími telefony jezdit, opovržlivě obcházel prázdný výtah a s touhou v očích hleděli k přečpaným výtahům s telefony v neustálém chodu.

Jediná místnost, kde matfyzák netrpí netrpělivostí a stihomamem je počítačová laboratoř. Ba naopak, najít zde volné místo je umění. Většinou tu však ani nebývá fronta, protože tento fakt je všeobecně znám.

Když někdo přijde, plaše se rozhlédne a náhle vzkřikne: "Nebude někdo končit?" Naivně čeká, že někdo vyskočí a pustí ho na své místo, protože tu seděl už moc dlouho; všichni ho akorát stihnou výsměšnými pohledy, a tak nejdříve projde kolem počítačů a snaží se poznat známé tváře. Ale i to není zas tak jednoduché, protože mnozí už tu sedí několik dní a stále se nemají k odchodu. Pozdraví se tedy aspoň s Tydlitatem, pochválí Žídkovi plnovous, zeptá se Kobyly na zdraví, ale to už neměl dělat, protože Kobylyka ho nyní nepustí, dokud mu dopodrobna nevykládá, co všechno za dobu své dnešní přítomnosti stihl vykonat. Proti své vůli se dotyčný dozví, kolikrát Kobylyka zablokoval počítačovou síť, jak se mu to pokaždé povedlo

a aby o nic nepřišel, že mu to ukáže. Dotyčný se brání, že to není třeba. Kobylka po delším přemlouvání upouští od tohoto záměru a náhradou nabízí lepší zábavu: v nekonečném cyklu Žídkovi posílat síti neslušné zprávy. To dotyčného úplně odradí, znovu se pozdraví s Tydlitatem a odchází.

Programování

Jméno Kryl pro mnohé studenty znamená postrach. Ne že by Rudolf Kryl byl přísný pedant, naopak, jedině on na začátku každé přednášky nebo cvičení s námi probral nejnovější aktuální události ze života fakulty a ani při zkoušce není nikterak záludný, ale ono úskalí je spíše v celkové náročnosti zkoušky. Písemka trvá něco přes čtyři hodiny a pak následuje pro každého ještě půlhodinové posezení nad tímto dílem. Z čehož je vlastně vidět, že zkouška z programování není nic jednoduchého.

Jeho přednášky nemají vysokou návštěvnost. A to z několika důvodů. Na rozdíl od docenta Berana si asi rád přispí, takže termíny jeho přednášek bývají odpoledne, spíše k večeru a velmi často v pátek 15:40. Druhým důvodem bude styl přednášení. Přednášky si připravuje na fólii k meotaru a jak z jeho omluv při častých chybách vyplývá, noc předtím, takže se při hodině nezdržuje psaním, jen v rychlém rytmu přehazuje fólie nebo, a to je častější, opravuje chyby. Za tímto účelem má v první lavici stále návštěvníky z řad učitelů (jsou učenlivější), za všechny bych jmenoval třeba Lenku, kteří s sebou nosí centrofix, aby opravy byly vidět. Když zrovna nikdo z nich nepříjde, Kryl, aby nás nezkažil, chybná místa zakrývá klíčkama, perem, křídou, prsty, kapesníkem, ponožkou, no prostě vším, co je po ruce. Naštěstí mu předměty brzy dojdou, takže lze sem tam zahlédnout nějaké to slovo.

Jeho výklad je tedy příliš rychlý na ty, kteří nevědí, o co jde, ale na druhé straně díky záměru sloužit jako přehled, zbytečný pro ty, co věc znají. Naskýtá se tedy otázka, kdo na přednášky vlastně chodí. Nejspíš jen obdivovatelé nebo ti, co dokáží rychle psát a chápat. Ale přesto se stane, že někdo zaspí, či co a nestihne fólii opsat a ještě je tak drzý, že to dá najevo. Kryl sice v podobných situacích říká, že jestli jede moc rychle, máme říct, že zpomalí, a také říká, že si máme meotar zaostřit sami, že on to nepozná, ale přesto všichni radši mžourají na rozmazaná písmena, než aby někdo vstal a zatočil kolečkem.

Jednou zas někdo naletěl na jeho přívětivé řeči a přihlásil se, že to nedopsal. Kryl, který už byl na cestě pro jinou fólii, se zastavil: "Já počkám, já počkám!" a ani se neotočil, jen naslepo hodil fólii zpět na meotar, složil si ruce na prsa a s výrazem nejvyššího utrpení civěl do kouta. Až vysoký šum ho probudil z rozjímání, otočil se na plátno a spatřil, jak je vidět jen nepatrný okraj celého textu. Na omluvu vyprávěl veselou příhodu z dob, kdy se matematikům přednášela ještě fyzika. Cvičení z fyziky měli zrovna tak pozdě večer, látce nerozuměli, ale chodili tam kvůli pěkné cvičitelce, která ovšem musela příklady počítat sama. Jednou zas pozdě k večeru se zeptala: "Můžu už to smazat?" a jeho kolega odušil: "Ale pište to klidně do toho!"

Mezi jeho další veselé příhody patří příhoda vztahující se k algebraickému oboru - teorii grup. V úterý, když vycházely ruské knižní novinky, akademik Kořínek zašel do cizojazyčné literatury. A najednou jindy tak rozvážná kapacita zneklidněla, začal tam nekontrolovaně pobíhat a vykřikoval: "Skupiny jsou nesmysl! Skupiny jsou nesmysl!", ale nikdo ho nebral vážně. Konečně na sebe upoutal pozornost, a aby dodal svým slovům váhu, řekl, že je akademik, jenže odpověď byla ještě pádnější: "To překládal taky akademik!"

Existuje spíše zajímavá, než užitečná věta: vždy existuje algoritmus rychlejší alespoň o konstantu. Ale je to vlastně podvod, protože není taková blbost, aby nemohla být větší. Vyprávěl nám o jednom diplomatovi (to je ten, co dělá diplomku), který se zabýval problémem výtahů. Zrychlit co nejmenšími náklady přesuny lidí v baráku. Pilně navštěvoval výzkumný ústav pohybu nahoru a dolů a tam našel zajímavou studii, týkající se jednoho amerického mrakodrapu, kde řešili stejný problém. Ale řešení je vskutku komické: u výtahu zdvojili kabinu - takže ti, co chtěli do lichých pater nastupovali v suterénu a ostatní v přízemí. Ale všichni jistě nahlédnete, že toto dvojnásobné zrychlení je vlastně jen zdánlivé. No nicméně dá se ve zrychlování pokračovat, kabina výtahu může mít 3, 4, 5 pater a absolutního zrychlení se dosáhne, až kabina výtahu bude mít stejný počet pater jako mrakodrap.

Umělá inteligence, to je velmi praktická disciplína, u nás třeba zatím ne, ale představte si americký mrakodrap, stovky pater, tisíce bytů, v každém bytu záchod a odpadní potrubí má přece jenom konečnou kapacitu. Kdyby všichni obyvatelé najednou spláchli, mohlo by to znamenat obrovskou katastrofu! Proto je každé splacovací zařízení opatřeno malým počítačem, který si nejdříve ověří, zda je cesta volná, a pak teprve vše vypustí do odpadu.

Při probírání už konkrétních programovacích jazyků nejdříve zabrousil do minulosti a neodpustil si zmínit se o knize anglického autora nového assembleru MIC, který byl nezávislý na konkrétní realizaci čísel v paměti. Dnes se to může zdát divné, ale tou dobou ještě existovaly vedle sebe dvojkové i desítkové počítače, takže tato vlastnost byla skutečným přínosem. Jenže autor připojil příklad: Kdyby přiletěli Mart'ani s počítačem v trojkové soustavě, i jim by assembler MIC fungoval. A v ruském překladu bylo pod poznámkou uvedeno: V Moskovskom gosudarstvennom universitěte postrojili trojčnuju sčotnuju mašinu Saturn.

Další poznámka se týká snadnosti vytváření datových typů v jazyce Simula: Nemáte válcovnu? Chybí vám vysoká pec? V Simule nic snadnějšího, napíšete `new(vysoká pec)` a už ji máte!

Krylovou chloubou bylo zařízení počítačových laboratoří. Do té doby byl k dispozici jen sálový počítač, se kterým se dorozumívalo prostřednictvím dřevných štítků. Vypadalo to takhle: student v přízemí v děrovně vyděroval program buď na štítky nebo na děrovači disket na disketu. Odesl to do čtvrtého patra, zde si počkal na výpis chyb, seběhl do přízemí, patřičné štítky předěroval, atd..

Ale vybudovat počítačovou síť nebylo nic snadného. Poznávali jsme to při jeho pravidelných vstupech na začátku přednášek. Vyprávěl nám, jak počítače zítra přistanou v Ruzyni, ale židle jsou někde na Slovensku. Druhý týden. Počítače už rozbalují a zapojují, ale židle jsou stále někde na Slovensku. Další týden: Do sítě ukládají programové vybavení, židle však stále nepřišly a vypadá to, že studenti budou programovat vstoje či vleže.

Jeho aktuality se po revoluci vůbec prodloužily a přestaly mít veselý charakter. Krátce po revoluci nám oznámil, že dostal novou funkci, takže má teď na dveřích vizitku: Pracovník pověřený konsolidací pracovního procesu, ale nikdo, tedy ani on neví, co to znamená. Ale nic si z toho prý nedělá, protože téměř celou vojnu strávil ve výzkumném ústavu algebraického boje tady v Braníku, kde se pouze sestavovaly vzorečky s touto tematikou: Co se stane, když se setkají 2 tanky, 14 samopalů a 3 děla.

S nástupem nového roku přišly nové starosti s prvním ročníkem: byl přijat dvojnásobný počet uchazečů, než je možné se stávajícím počtem pracovníků katedry informatiky zvládnout. Zbývá buď přijmout posily na katedru, ale na to nejsou peníze, nebo se studentů nějakým přirozeným způsobem zbavit. Ale vypadá to, že vše zůstane tak, jak to je. Takže kvalita výuky zřejmě pořádně klesne. A apeloval na nás, abychom se více zajímali o věci, které se nás týkají, že mnohé začíná být horší, než to bylo před revolucí. A přidal postřehy z nových studijních řádů: Student se smí přihlásit ke studiu až poté, co složí maturitu, nejpozději však do 30. března. - Většina vašich mladších kolegů zde studuje tedy protiprávně. Jako poslední bod je, že se předpisy máme řídit přiměřeně, ale co je to přiměřeně, to nikdo neví.

Při rozdělování zápočtových programů poznamenal, že sice nebudou všechny stejně náročné, ale na druhé straně se vyhne takovým obrazům, jaký se mu naskytl při vybírání zápočtů na fyzice, kde již několik let dostávají všichni tentýž příklad. Jeho nejmenovaný kolega stál u stolu s velkým děrovačem a každou donesenou práci okamžitě proděravěl. Když se ho ptal, co to jako má znamenat, dostal odpověď, že oni by mu to příště přinesli znovu.

Závěrem bych dodal ještě několik pěkných výroků:

Je to rada, to je jako když se říká, že je správné sportovat, ale neznamená to, že kdo nesportuje, je blbec a má se za to pronásledovat!

Nedaleko Pardubic žije člověk, který vymyslel ohromnou věc, stašně dlouho psal do novin, na různá místa, ale bez odezvy. A přitom jeho nápad, že by každý rok začínal stejným dnem, by ušetřil hromady papíru na kalendáře.

Backtracking - to je metoda hrr na ně, a když to nepójdě, tož cónem!

V jedné učebnici je krásná definice stromu:

prázdná posloupnost je strom

vrchol (říkáme mu kořen) a uspořádaná posloupnost podstromů je strom.

Jeden systémák si povzdechl, proč se děti neučí šestnáctkovou soustavu. Nedošlo mu, že by to musel změnit geneticky, až se děti začnou rodit s šestnácti prstíky.

Při třídění vzájemným vyměňováním prvků má výměna tím větší účinnost, čím je provedena na větší vzdálenost. Kdybychom srovnávali Jakeše s ostatními členy politického vedení, klesal by velmi pomalu, a vůbec měla-li by taková výměna smysl.

Co dělá matematik? Něco definuje, a pak se celý život, a i jeho žáci, živí tím, že dokazují, že to co definoval, nevystihuje danou skutečnost dokonale.

Na 50. str. učebnice C++ je ve cvičeních: Napište alespoň 10 výrazů, které nemají smysl a jsou syntakticky správně.

Zadání písemek bylo zavařeno v igelitových pytlících, aby to studenti, náhodně se pozvracející nepoškodili.

Oddělení zmatků

Tržní ekonomika hýbe světem. Kdo nevykáže nějakou činnost, bude po zásluze nahrazen, a tak chudáci proděkani, vedoucí kateder, vyučující, studijní rady chrlí měsíc co měsíc nové předpisy, seznamy přednášek, studijní řady. Jen studenti, ti nechrlí nic, ti naopak toto všechno mají postřehnout a řídit se tím. Pravidelně dochází na studijní oddělení, kde se všechny tyto prameny kříží a mají zde být uvedeny v soulad. Ale na studijním oddělení to vypadá jak v televizním kursu češtiny. Nejčastější odpověď je zde totiž "Nevím" a podle výrazu jejich obličejů lze tušit, že nelžou a podobné reakce budou i na otázky typu: Kdy končí semestr, kdo je děkanem a co je náplní vaší práce. V nevědění je celé studijní oddělení vzácně sehané. Každý přispívá svou troškou do mlýna, ale bohužel, neví čím, takže v celkovém souhrnu neví nikdo nic.

Průměrný matfyzák je z toho přinejmenším zmaten. Při odchodu popřeje dobrou chuť a místo ke schodišti zamíří do knihovny, kam si jde vypůjčit index.

Občas přeci jenom prozradí část studijních plánů, ovšem s takovým zpožděním, že už stejně neplatí. Tak vznikají mezi studenty fámy. Studenti vykonávají náhodně nesmyslné akce s odůvodněním, že se to má. Jako příklad poslouží povinnost zapsat si všechny přednášky, které navštěvují. Na to studijní oddělení vymyslelo rafinovaný protitah, tentokrát podepsaný děkanem: povinnost ze všeho zapsaného složit zkoušku a za nesplnění vypsalo vysoké penále.

Výdobytek, kterým se honosí MFF je tzv. zkušební zpráva, kterou na jiných fakultách nenajdete. To je papír, který dubluje index. Všechno, co se píše do indexu, patří i do zkušební zprávy, takže při rozdávání zápočtů se cvičící téměř upíše k smrti. A má ještě jednu výhodu - velice rád se zapomíná při různých příležitostech doma. Takže pro zápočet a pro známku chodí průměrný matfyzák 2x až 3x. Mysleli jsme, že je to následek totality, ale od revoluce vyplňujeme teď zkušební zprávy dvě: jednu si na studijním rovnou nechají, prý kvůli počítači.

Další speciální institucí, která se stará o blaho studentů, je rozvrhová komise. Z její dílničky vychází každý semestr tzv. rozvrh hodin. Práci mají opravdu těžkou. Musí vyhovět všem požadavkům rozmazlených studentů a zvrhlých pedagogů - např: Vopěnka může přednášet jen odpoledne, protože dopoledne spí. Grygarová musí mít přednášky až po deváté hodině, protože denně dojíždí autobusem a nemůže přece vstávat dřív jak v půl sedmé! Kryl naproti tomu neodjíždí vůbec, takže spolehlivě zaplní díry v pátečním odpoledni. Beran může přednášet jen v učebnách s velkou tabulí, Nešetřil zas jen ve velkých učebnách, aby jeho fanoušci nemuseli stát na schodech. Naopak Vlachovi stačí kabinet po marxistech. U Pavelky je jedno, kde přednáší, není slyšet nikde.

Tato a spousta jiných omezení dělají práci rozvrhové komise velmi těžkou. (Za jiná omezení bych uvedl jedno obzvláště svazující, že v jedné učebně nemohou probíhat dvě přednášky současně!)

Ale rozvrhová komise je z matfyzu, takže ví, jak na to. Vychází ze základního předpokladu, že se život s nikým nemazlí. A podle toho vypadají i výsledky její činnosti. Přednášky doporučené pro jeden semestr se konají buď za sebou v různých budovách po Praze nebo dokonce v tutéž dobu. Není výjimkou, že každou hodinu v jiné učebně. Cvičení se konají ve stejnou dobu jako přednáška k nim a mnohdy i se stejným vyučujícím.

Nicméně tento systém má i světlé stránky. Šetří studentům čas a nakonec vyhovuje matfyzáckému způsobu života. Usnadňuje práci při vybírání přednášek. Jsou možné dva přístupy:

1. student si vybere jednu učebnu a tu vystuduje. Výhody: při počtu čtyřech učeben studium trvá čtyři roky.
2. student si vybere jednoho pedagoga a toho vystuduje. Pozn.: tato možnost vychází z předpokladu, že jeden vyučující nebude i nadále zařazován na více přednášek současně.

Jak vidno, matfyzáci nemají právě na různých ustláno. Na druhou stranu i osoby s podstatně těžšími vadami se s úspěchem zařazují do naší společnosti. Přejme tedy matfyzákům úspěšné proplutí všemi úskalími, aby se i oni jednou stali normálními, s odpuštěním, lidmi.